

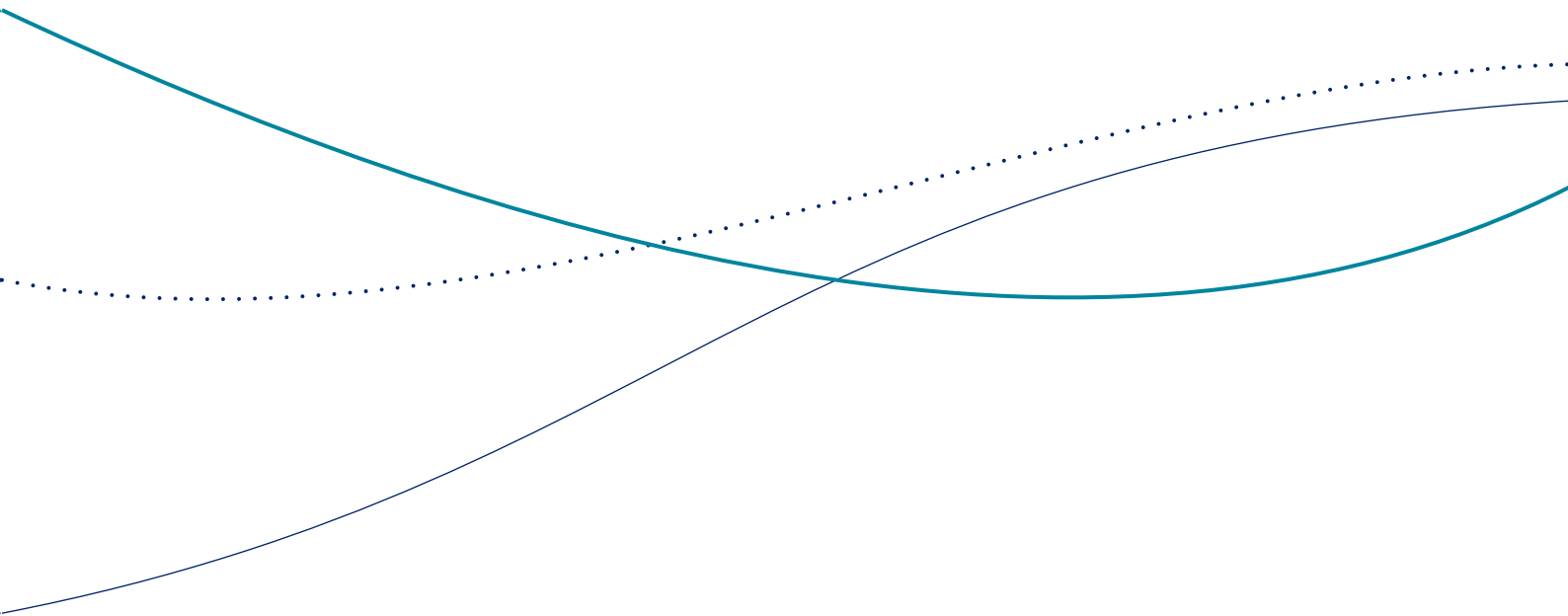


FINANSDEPARTEMENTET

Pressehefte

Endringer i statsbudsjettet for 2014

Pressemeldinger og plansjer til Regjeringen Solbergs forslag til
endringer i statsbudsjettet for 2014





DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Innhold

Pressemeldinger:

Et budsjett for verdiskaping og en bedre hverdag	Side	2
Skatte- og avgiftsopplegg	Side	4
Arveavgiften fjernes fra 2014	Side	11

Faktaark:

Hovedtrekk i den økonomiske utviklingen	Side	13
Nøkkeltall i budsjettet	Side	15
Arveavgift	Side	17
Begrensning av fradrag for renter til nærstående part	Side	19



DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 51/2013
Dato: 8.11.13
Kontakt: 22 24 44 11

Et budsjett for verdiskaping og en bedre hverdag

- Velgerne har sagt tydelig i fra om at de ønsker ny politikk, ikke bare en ny regjering. I budsjettforslaget for 2014 tar vi de første skrittene i en ny og bedre retning. Vi styrker kunnskapsområdet, helse, samferdsel og asyl- og justissektoren. Regjeringen foreslår brede skattereduksjoner. Vi legger stor vekt på tiltak som kan stimulere verdiskaping og fremme økt vekst, sier finansminister Siv Jensen.

Sundvolden-erklæringen viser til at bruken av oljepenger skal tilpasses situasjonen i økonomien innenfor handlingsregelens rammer. Veksten i fastlandsøkonomien ser ut til å ha avtatt noe i det siste. Det kan være forbigående, men det kan også skyldes at veksten nå bremses av det høye kostnadsnivået, lav vekst i produktiviteten, gjelden i husholdningene og høye boligpriser. Innretningen av statsbudsjettet og stigende etterspørsel fra oljevirkksomheten ventes å bidra til en vekst i fastlandsøkonomien nær det normale neste år. Arbeidsledigheten ventes å holde seg på dagens nivå, som er lavt både i norsk og internasjonal sammenheng.

Kapitalen i pensjonsfondet vokser nå svært raskt, samtidig som rentenivået er lavt og kapasitetsutnyttelsen i norsk økonomi er nær det normale. I en slik situasjon må bruken av oljepenger ligge under forventet fondsavkastning (4-prosentbanen), dersom budsjettpolitikken skal underbygge en fortsatt stabil utvikling i norsk økonomi.

- Samtidig er det sentralt hvordan vi bruker pengene. Bruken av oljeinntekter bør rettes inn mot å øke vekstevnen i økonomien, sier finansminister Siv Jensen. Da Stortinget sluttet seg til handlingsregelen pekte en enstemmig finanskomite på at skatte- og avgiftspolitikken og satsing på infrastruktur, utdanning og forskning er viktig for å få norsk økonomi til å fungere bedre. Brede skattelettelser kan stimulere til sparing og høyere arbeidstilbud. Skattelettelser påvirker dermed ikke bare samlet etterspørsel, men også produksjonskapasiteten i økonomien.

Regjeringen mener en økt bruk av oljeinntekter som tilsvarer 0,5 prosent av BNP for

Fastlands-Norge, er godt tilpasset situasjonen i norsk økonomi. Det er lagt vekt på tiltak som kan stimulere verdiskaping og fremme økt vekst, herunder lavere skatter.

Bruken av oljeinntekter øker med 3,9 milliarder kroner fra forslaget til Stoltenberg-regjeringen. Avstanden til 4-prosentbanen, det vil si den forventede realavkastningen av fondet, anslås til nærmere 56 milliarder kroner. Målt i forhold til fondskapitalen anslås bruken av oljeinntekter til 2,9 prosent.

- Vårt budsjettforslag ivaretar generasjonsperspektivet. Vi sikrer også handlefrihet til å møte framtidige økonomiske tilbakeslag og sørger for at budsjettpolitikken er robust selv om avkastningen av fondet skulle bli lavere enn forventet. Vi legger vekt på at budsjettet for 2014 skal ivareta hensynet til virksomheter som kjemper hardt i en tøff internasjonal konkurranse, sier finansminister Siv Jensen.

Vekstfremmende skatte- og avgiftslettelser

- Regjeringens forslag til skatte- og avgiftsopplegg for 2014 markerer en ny retning i skatte- og avgiftspolitikken, sier finansminister Siv Jensen. Mens Stoltenberg-regjeringen økte skatte- og avgiftsnivået, reduserer denne regjeringen samlede skatter og avgifter. Regjeringen prioriterer lettelser som vil gjøre norsk økonomi mer vekstkraftig og trygge grunnlaget for velferd også i framtiden. Lavere skatt på alminnelig inntekt og lavere formuesskattesats vil sammen styrke vekstkraften i norsk økonomi. Regjeringen fjerner også arveavgiften. Samlede skattelettelser utgjør om lag 8 milliarder kroner påløpt og 4,8 milliarder kroner bokført i 2014. Forslaget innebærer lettelser både til personer og bedrifter.

Satsinger

I sitt budsjettforslag for 2014 prioriterer Regjeringen samferdsel, helse og eldreomsorg, kunnskap, politi og sikkerhet. Regjeringen vil øke bevilgningene til:

- *riksveg og jernbane med til sammen 1 446 millioner kroner.* Midlene fordeles på en rekke tiltak. Regjeringen foreslår også at det bevilges 20 milliarder kroner i kapitalinnskudd til et infrastrukturfond.
- *helse og eldreomsorg med 390 millioner kroner.* Budsjettforslaget vil gi mer pasientbehandling i sykehusene, styrket rusomsorg og økte tilskudd til utbygging av sykehjemsplasser og omsorgsboliger.
- *kunnskapsområdet med 330 millioner kroner.* Regjeringen foreslår blant annet satsinger på videreutdanning av lærere, yrkesfag og forskning.
- *fengselsplasser, politi og tiltak innenfor utlendingsfeltet med 334 millioner kroner.* Midlene gir økt soningskapasitet, frigjør politiårsverk og bidrar til økt antall uttransporteringer.

Regjeringen øker ikke utgiftsnivået samlet sett. Det foreslås en rekke utgiftsreduksjoner. Dette gjelder blant annet forslag om reduserte bevilgninger til regionale utviklingsmidler, frukt og grønt i skolen og til tilskudd til kultur. Videre foreslås det å trekke forslaget om opptrapping til to barnehageopptak, endre permitteringsregelverket, samt å innføre et kvoteprisgulv i CO₂-kompensasjonsordningen.



DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 52/2013
Dato: 8.11.2013
Kontaktperson: Pressetelefon 22 24 44 11

Regjeringens forslag til skatte- og avgiftsopplegg for 2014

Regjeringens forslag til skatte- og avgiftsopplegg markerer en ny retning i skatte- og avgiftspolitikken. Mens Stoltenberg II-regjeringen økte skatte- og avgiftsnivået, reduserer denne regjeringen samlede skatter og avgifter.

Regjeringen prioriterer lettelser som vil gjøre norsk økonomi mer vekstkraftig og trygge grunnlaget for velferd også i framtiden. Lavere skatt på alminnelig inntekt og lavere formuesskattesats vil sammen styrke vekstkraften i norsk økonomi. Samlede skattelettelser utgjør om lag 8 milliarder kroner påløpt og 4,8 milliarder kroner bokført i 2014.

Ved å styrke grunnlaget for vekst oppnås betydelige dynamiske virkninger. Skattegrunnlagene kan øke over tid slik at anslagsvis 10-30 prosent av den umiddelbare skattelettelsen kan finne veien tilbake som økte inntekter for det offentlige.

Skatt på alminnelig inntekt

Stoltenberg II-regjeringen foreslo å redusere skattesatsen på alminnelig inntekt fra 28 prosent til 27 prosent kun for selskaper. Skattesatsen for personer ble holdt uendret på 28 prosent. Ulike satser inviterer til tilpasninger og er ingen god løsning. Regjeringen foreslår derfor at satsen på alminnelig inntekt reduseres til 27 prosent både for selskaper og personer. På den måten reduseres det norske skattenivået generelt og man vil få mer igjen for å arbeide, spare og investere.

Skatt på formue

Regjeringen foreslår å redusere formuesskattesatsen med 0,1 prosentenhet til 1 prosent. Stoltenberg II-regjeringens forslag til grunnlagsutvidelser og økning i bunnfradraget i formuesskatten til 1 million kroner (2 millioner kroner for ektepar) opprettholdes.

Arveavgift

Arveavgiften fjernes. Det letter likviditetsbelastningen ved generasjonsskifte i familiebedrifter og er en stor forenkling for skattyterne. De administrative kostnadene for Skatteetaten reduseres. Arveavgiftsgrunnlagene, som i dag også benyttes i blant annet gevinstbeskatningen, erstattes med nye skattegrunnlag. Disse vil som hovedregel være arvelaters eller givers inngangsverdier. Hvis avdøde kunne solgt sin bolig eller fritidsbolig skattefritt, skal imidlertid også mottaker kunne selge skattefritt ved arveoppjøret. Dersom eiendommen beholdes, skal skatt kun betales av eventuell gevinst opptjent i mottakers eiertid (se pressemelding og faktaark om arveavgift).

Øvrig næringsbeskatning

Fradrag for renter mellom nærstående selskap

Regjeringen opprettholder i hovedsak den forrige regjeringens forslag om å avskjære fradrag for rentekostnader som overstiger 30 prosent av selskapets resultat før skatt, renter og avskrivninger. Forslaget vil motvirke at flernasjonale selskap flytter overskudd ut av landet og dermed reduserer skatten som betales til Norge. Regjeringen foreslår å heve terskelen for hvor store netto renter et selskap må ha for at de skal kunne få begrenset fradrag, fra 3 til 5 millioner kroner (se faktaark).

Startavskrivninger

Regjeringen opprettholder forslaget om å innføre startavskrivning for maskiner og andre driftsmidler i saldogruppe d. Regjeringen vil samtidig sette i gang et arbeid med å vurdere avskrivningsreglene i lys av verdifall på driftsmidlene.

Skattefunn

Regjeringen opprettholder utvidelsene i Skattefunnordningen foreslått av den forrige regjeringen. I tillegg heves beløpsgrensen for egenutført forskning og utvikling fra 5,5 til 8 millioner kroner. Samlet gir forslagene en bred utvidelse i Skattefunnordningen som kommer alle brukere av ordningen til gode. Dette legger til rette for mer egenutført og innkjøpt forskning og utvikling.

Boligsparing for unge (BSU)

I tråd med regjeringserklæringen utvides ordningen med boligsparing for unge (BSU). Målet med ordningen er å hjelpe unge til å skaffe seg bolig. Regjeringen foreslår å øke høyeste årlige sparebeløp som gir skattefradrag til 25 000 kroner. Taket for samlet sparing i BSU økes til 200 000 kroner.

Minstefradrag

Den forrige regjeringen foreslo å øke satsen i minstefradraget i lønn og trygd med 2 prosentenheter. Det kommer lønnstakere og trygdede med lave inntekter til gode. Regjeringen øker minstefradraget i lønn og trygd med ytterligere 1 prosentenheter til 43 prosent. Samtidig økes satsen i minstefradraget i pensjon med 1 prosentenheter til 27 prosent.

Forenklinger

Regjeringen ønsker å forenkle skatte- og avgiftssystemet. Derfor trekker Regjeringen den forrige regjeringens forslag om å endre reglene om botid i gevinstbeskatningen av bolig. Den foreslåtte botidsmodellen framstår som et komplisert regelverk. Derimot opprettholdes forslaget om å legge om beskatningen av elektroniske kommunikasjonstjenester betalt av arbeidsgiver. Det samme gjelder forslaget om å forenkle dagens beskatning av mengdegjeldsbrev med underkurs.

Scheel-utvalget

Å redusere satsen på alminnelig inntekt til 27 prosent og begrense fradrag for renter til nærstående er et første skritt i en nødvendig tilpasning av selskapsskatten til den internasjonale utviklingen. Det kan bli behov for ytterligere satsreduksjoner og andre tiltak for å gjøre selskapsskatten mer robust. Scheel-utvalget er bedt om å vurdere dette nærmere. Utvalgets mandat forutsetter imidlertid at forslagene skal være provenynøytrale. Siden Regjeringen vil redusere skatte- og avgiftsnivået, vil Finansdepartementet be utvalget vurdere også samlede forslag som gir netto skattelettelser. Utvalget vil også bli bedt om å vurdere avskrivningsreglene.

Andre forslag

- Regjeringen opprettholder forslaget om å fjerne skattekasse 2 for ektepar. Regjeringen vil framheve at endringen kan stimulere flere innvandrerkvinner til å ta arbeid utenfor hjemmet og dermed styrke integreringen. 2 av 3 ektepar som ble lignet i klasse 2 i 2011 der eldste ektefelle var under 62 år, bestod av minst én innvandrer.
- Regjeringen opprettholder forslaget om å skattlegge overgangsstønad som lønn for nye mottakere. Overgangsstønden for nye mottakere økes til 2,25 G, mot 2,36 G i den forrige regjeringens forslag. Dermed bedres arbeidsinsentivene samtidig som en ny enslig forsørger som mottar full overgangsstønad og ikke har andre inntekter, likevel får samme inntekt etter skatt som med dagens regler.
- Særfradraget for store sykdomsutgifter videreføres med 2013-regler. Utgiftsøkningene i budsjettforslaget til Stoltenberg II-regjeringen som følger av utfasingen, reverseres. Regjeringen vil utrede en ny og administrativt enklere ordning som skal være særlig innrettet mot å få funksjonshemmede inn i arbeidslivet.
- Regjeringen vil ikke øke avgiften på elektrisitet slik regjeringen Stoltenberg II foreslår. Dermed slipper en husholdning med gjennomsnittlig elektrisitetsforbruk en økning i strømregningen på om lag 250 kroner.
- Regjeringen foreslår å øke trygdeavgiftene med 0,4 prosentenheter. Økningen må ses i sammenheng med reduksjonen i skattesatsen på alminnelig inntekt på 1 prosentenheter. Skattefradraget for pensjonister tilpasses de øvrige satsendringene slik at en minstepensjonist fortsatt ikke betaler skatt.

- Det maksimale fradraget for fagforeningskontingent holdes i tråd med regjeringserklæringen nominelt uendret på 3 850 kroner. Videre utvides retten til å få fradrag for fagforeningskontingent til å gjelde alle fagforeninger, ikke bare fagforeninger som er tilsluttet en hovedsammenslutning. Denne utvidelsen får virkning fra og med inntektsåret 2013.
- Regjeringen opprettholder forslaget om å sette et tak for fradragsretten for reiseutgifter som vil begrense fradraget for de aller lengste arbeidsreisene og pendlerreisene.
- Påslaget i normrenten for skattlegging av rimelige lån i arbeidsforhold økes fra 0,5 til 1,25 prosentenheter, slik at normrenten samsvarer bedre med ordinære renter på boliglån. Dette er en økning på 0,25 prosentenheter sammenlignet med den forrige regjeringens forslag. Endringen bidrar til mer skattemessig likebehandling av arbeidstakere som får rentefordel gjennom rimelige lån fra arbeidsgiver og arbeidstakere som kun får ordinær lønn.
- Grensene for lønnsoppgaveplikt i frivillige organisasjoner og for lønnsoppgaveplikt ved arbeid i hjem eller fritidsbolig økes fra 4 000 til 6 000 kroner, som i den forrige regjeringens forslag.
- Regjeringen trekker forslaget om å lønnsjustere jordbruksfradraget og å øke fiskerfradraget. Begge disse fradragene foreslås videreført nominelt.
- Enkelte andre beløpsgrenser mv. holdes også nominelt uendret fra 2013 til 2014, i tråd med den forrige regjeringens forslag. Det gjelder blant annet det særskilte fradraget i arbeidsinntekt, foreldrefradraget for legitimerte utgifter til pass og stell av barn, nedre grense for å betale trygdeavgift, særskilt fradrag i Nord-Troms og Finnmark, fradraget for skiferdivere i Finnmark og Nord-Troms, sjømannsfradraget og nedre grense og kilometersatsene i fradraget for reiser mellom hjem og arbeid.
- Regjeringen opprettholder forslaget om å øke de skattefrie kilometergodtgjørelsene ved yrkeskjøring med privatbil til samme nivå som kilometersatsene som er framforhandlet mellom staten og hovedsammenslutningene i staten. Godtgjørelsen blir dermed skattefri ved anvendelse av disse kilometersatsene.
- Regjeringen beholder forslaget om at personer med alminnelig skatteplikt til Norge som eier bolig eller fritidsbolig i annen EØS-stat, skal ha fradragsrett for gjeld og gjeldsrenter på samme vilkår som om eiendommen hadde ligget i Norge.
- Regjeringen opprettholder forslaget om å utvide det betingete skattefritaket ved ekspropriasjon i landbruket til å gjelde erverv av, eller påkostning på, areal, bygg eller anlegg som brukes i skattyterens næringsvirksomhet eller annen inntektsgivende aktivitet.

- Produktavgiften i fiskerinæringen økes fra 3,0 prosent til 3,3 prosent, en reduksjon på 0,3 prosentenhet sammenlignet med den forrige regjeringens forslag.
- Regjeringen opprettholder forslaget om å innføre skatteplikt for kommunenes konkurranseutsatte avfallsvirksomhet.
- Regjeringen opprettholder forslaget om å endre oppkrevingsmetoden ved innenlands omsetning av gull slik at ansvaret for beregning og betaling av merverdiavgift flyttes fra selger til kjøper (omvendt avgiftsplikt).
- Regjeringen opprettholder forslaget om å redusere tinglysningsgebyrene til kostnadsriktig nivå. Staten bør ikke ta mer betalt for å levere tjenester til publikum enn det koster å produsere dem. De foreslåtte endringene i sektoravgifter og andre gebyrer opprettholdes også.
- Regjeringen opprettholder den forrige regjeringens forslag om å øke avgiftene på klimagasser, men reverserer den foreslåtte økningen i satsene for CO₂-utslipp i engangsavgiften for biler.
- Etter at Nasjonalbudsjettet 2014 ble lagt fram er anslaget for konsumprisvekst fra 2013 til 2014 oppjustert med 0,3 prosentenhet, til 1,9 prosent. For å opprettholde det samme reelle avgiftsnivået som den forrige regjeringen er det foreslått at alle mengdeavgiftssatser blir justert opp tilsvarende.

Det vises til nærmere omtale av forslagene i Prop. 1 LS Tillegg nr. 1 (2013-2014) *Om endring i Prop. 1 LS (2013-2014) Skatter, avgifter og toll 2014.*

Anslåtte provenyvirkninger av skatte- og avgiftsopplegget for 2014. Negative tall betyr lettelser. Anslagene er regnet i forhold til et referansesystem for 2014. Mill. kroner

	Påløpt	Bokført
Inntektsskatt for personer	-3 345	-2 693
Redusere satsen på alminnelig inntekt til 27 pst. ¹	-10 540	-8 430
Øke trygdeavgiftssatsene med 0,4 prosentenheter.....	6 155	4 925
Øke satsen i minstefradraget i lønn og trygd til 43 pst. og minstefradraget i pensjon til 27 pst.....	-679	-543
Redusere maksimalt beløp i skattefradraget for pensjonister til 30 000 kroner....	765	610
Fjerne skatteklasse 2 for ektepar.....	1 045	836
Skattlegge overgangsstonaden for enslige forsørgere som lønn ²	52	33
Forenkle skattlegging av elektronisk kommunikasjon	0	0
Stramme inn skatteregler for lange pendlerreiser	15	12
Utvide BSU-ordningen.....	-270	-220
Øke grensene for lønnsoppgaveplikt	-18	-14
Tillate fradrag for kontingent til alle fagforeninger ³	0	-3
Øke påslaget i normrenten med 0,75 prosentenheter til 1,25 prosentenheter	30	15
Lønnsjustere personfradraget ⁴	-62	-50
Lønnsjustere øvre grense i minstefradraget i pensjonsinntekt ⁴	-56	-45
Lønnsjustere særfradraget for enslige forsørgere ⁴	-21	-17
Videreføre andre satser og beløpsgrenser nominelt mv.	239	198
Skatt på formue og arv	-3 570	-1 940
Redusere formuesskattesatsen til 1 pst. Øke ligningsverdiene av sekundærbolig, næringsseiendom og fritidsbolig. Øke bunnfradraget til 1 mill. kr.....	-1 595	-1 270
Fjerne arveavgiften	-1 975	-670
Næringsbeskatningen	-1 211	-300
Redusere selskapsskattesatsen for fastlandsbedrifter til 27 pst.	-2 600	0
Øke særskatten for petroleumsselskaper ⁵	-	-
Øke grunnrenteskatten for vannkraftanlegg.....	150	0
Begrense fradrag for gjeldsrenter mellom nærstående selskap	2 450	0
Innføre startavskrivninger for driftsmidler i saldo gruppe d ⁶	-960	-300
Utvide Skattefunn	-250	0
Utvide betinget skattefritak ved ekspropriasjon i landbruket ved reinvestering..	-1	0
Særavgifter	480	420
Øke avgiftene på klimagasser til 330 kroner per tonn CO ₂ -ekvivalenter ⁷	700	640
Øke CO ₂ -avgiften for fiske og fangst.....	30	30
Justere engangsavgiften for biler	0	0
Redusere omregistreringsavgiften	-250	-250
Fjerne omregistreringsavgiften og øke miljødelen i vektårsavgiften for tyngre kjøretøy	0	0
Sektoravgifter og overprisede gebyrer	-333	-318
Redusere tinglysingsgebyrer til kostnadsriktig nivå.....	-325	-310
Sektoravgifter og andre gebyrer ⁸	-8	-8
Samlede nye skatte- og avgiftsendringer i 2014	-7 979	-4 831
Forslag med virkning for 2013 ³	-3	0
Tidligere vedtak	-12	58
Vedtak i forbindelse med Nasjonalbudsjettet 2013.....	0	52

Vedtak i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2013	-12	6
Samlede skatte- og avgiftsendringer	-7 994	-4 773

¹ 23,5 pst. i Finnmark og Nord-Troms.

² Provenyanslaget tar hensyn til at skattlegging av overgangsstonaden innføres for nye mottakere og at overgangsstonaden økes. I tillegg til provenyøkningen i 2014, anslås en provenyøkning i 2015-2017 på tilsammen 237 mill. kroner påløpt.

³ Forslaget om å tillate fradrag for kontingent til alle fagforeninger innføres med virkning fra 2013.

⁴ Lønnsjustering innebærer en overkompensasjon sammenlignet med referansesystemet.

⁵ Inntektene fra petroleumssektoren er ikke inkludert i tabellen fordi de inngår i Statens pensjonsfond utland. Netto provenyutap fra petroleumsselskaper av økt særskatt og redusert selskapsskatt anslås til 350 mill. kroner påløpt og 175 mill. kroner bokført i 2014. Overføringen til Statens pensjonsfond utland reduseres tilsvarende.

⁶ Den langsiktige budsjettvirkningen av å innføre startavskrivningen er beregnet til -400 mill. kroner.

⁷ Provenyanslaget omfatter også oppheving av avgiftsfritakene for verneverdige fartøy, museumsjernbaner og tekniske anlegg og kulturelle kulturminner på museumssektoren. I provenyanslaget er det tatt hensyn til kompensasjoner på utgiftssiden på om lag 70 mill. kroner.

⁸ Dette gjelder reduserte gebyrer til Luftfartstilsynet og Statens jernbanetilsyn og økt årsavgift for stiftelser.

Kilde: Finansdepartementet.



DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Pressemelding

Nr.: 53/2013
Dato: 8.11.2013
Kontaktperson: Pressetelefon 22 24 44 11

Arveavgiften fjernes fra 2014

Regjeringen vil fjerne arveavgiften på arv og gaver allerede fra 2014.
- Arveavgiften rammer ofte de med lave og vanlige lønnsinntekter, og det oppleves som svært urettferdig å måtte betale en høy avgift for å arve et barndomshjem eller familiens fritidsbolig. Å fjerne arveavgiften vil lette generasjonsskifter i familiebedrifter og være et viktig forenklingstiltak, sier finansminister Siv Jensen.

Endringen vil lette likviditetsbelastningen ved generasjonsskifte i familiebedrifter og overføringen av familieeiendommer til neste generasjon. Det vil også innebære en forenkling for skattytere fordi de ikke lenger trenger å forholde seg til et omfattende arveavgiftsregelverk. Samtidig vil de administrative kostnadene i Skatteetaten reduseres. Regjeringen foreslår at det ikke skal betales arveavgift av gave som gis og av arv etter dødsfall som skjer etter 31. desember 2013.

I dag benyttes som hovedregel arveavgiftsgrunnlagene (markedsverdi) også som mottakers inngangsverdi på arve- og gavemidlene. Skattemessige inngangsverdier benyttes blant annet ved gevinstberegningen når mottakeren senere selger gave- eller arvegjenstanden. Dersom arveavgiften fjernes, og mottaker fortsatt gis anledning til å fastsette en ny inngangsverdi (markedsverdi), vil det ikke bli noen beskatning av verdistigningen i arvelaters eller givers eiertid. Regjeringen foreslår derfor, som en konsekvens av avvikling av arveavgiften, at det som hovedregel skal gjelde et kontinuitetsprinsipp ved arv og gave. Det betyr at arve- og gavemottaker overtar arvelaters eller givers inngangsverdier på overførte gjenstander ved et senere gevinstoppgjør, samt andre skatteposisjoner knyttet til det overførte. Kontinuitetsprinsippet gjelder allerede for aksjer og andeler i deltakerlignende selskaper som overføres ved arv og gave. Regjeringens forslag innebærer at det blir like regler for ulike organisasjonsformer (med delvis unntak for landbrukssektoren) ved generasjonsskifte i næringsvirksomhet.

Dersom avdøde eller giver kunne solgt sin bolig eller fritidsbolig skattefritt, foreslås det at mottaker også kan selge skattefritt ved arveoppgjøret. Dersom eiendommen beholdes, skal skatt på slik eiendom kun betales av eventuell skattepliktig gevinst opptjent i mottakers eiertid.

Forslaget om å fjerne arveavgiften fra 2014 og samtidig foreta nødvendige tilpasninger i inntektsskatten anslås samlet sett å redusere provenyet med 1 250 millioner kroner påløpt og 450 millioner kroner bokført i 2014, sammenlignet med Stoltenberg II-regjeringens forslag.

Se mer i eget faktaark om arveavgift



DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Faktaark

Hovedtrekk i den økonomiske utviklingen

Tegn til svakt omslag internasjonalt

Verdensøkonomien preges fortsatt av svak vekst, fem år etter at finanskrisen brøt ut. I en rekke land, særlig i Europa, er produksjonen fremdeles lavere enn den var før finanskrisen. Sysselsettingen utvikler seg svakt og arbeidsledigheten er høy. Det er imidlertid lyspunkt å spore. I USA er aktiviteten på vei opp og ledigheten avtar. Utviklingen understøttes av bedring i finansmarkedene og en svært ekspansiv pengepolitikk. Også i euroområdet er det tegn til at omslaget kan ha kommet. I flere framvoksende økonomier har den økonomiske veksten vært lavere enn ventet så langt i år, og utsiktene er svekket. Veksten er likevel fortsatt på et høyt nivå sammenliknet med industrilandene.

Usikkerheten om utviklingen internasjonalt er stor. Flere framvoksende økonomier har opplevd kraftig kapitalutgang og i Kina er kredittveksten urovekkende høy. Vekstevnen i disse økonomiene kan være lavere enn lagt til grunn. Et eventuelt tilbakeslag i framvoksende økonomier kan trekke ned prisene på olje og gass og andre råvarer.

Samlet sett anslås BNP hos Norges handelspartnere til å øke med om lag 1 prosent i 2013 og med vel 2 prosent i 2014. Anslagene er ikke vesentlig endret siden Nasjonalbudsjettet 2014. Ledigheten i euroområdet ventes å holde seg rundt dagens nivå på 12 prosent mens den i USA var 7,2 prosent i september og ligger an til å falle ytterligere.

Vekst i norsk økonomi

I Norge har verdiskapingen tatt seg godt opp i årene etter finanskrisen. Sysselsettingen stiger, og arbeidsledigheten har holdt seg lav. Økende etterspørsel fra petroleumsvirksomheten og husholdningene har bidratt til oppgangen. Høy oljepris og økte inntekter fra petroleumsvirksomheten har også bidratt til betydelig vekst Statens pensjonsfond utland.

Norsk økonomi står imidlertid også overfor utfordringer. Lønningene har økt mer i Norge enn hos våre handelspartnere, og klart mer enn det veksten i produktiviteten skulle tilsi. I 2012 var lønnskostnadene i norsk industri 28 prosent over nivået i Sverige og 54 prosent over Tyskland, målt i felles valuta. Lav aktivitet og etterspørsel fra europeiske land gjør de høyere kostnadene ekstra krevende å bære, selv etter at kronens verdi har falt i år. Samtidig har både boligpriser og husholdningenes gjeld økt markert. Til tross for at prisene har holdt seg om lag uendret nominelt i år, ligger de nå svært høyt både historisk og sett i forhold til andre land. Den høye gjelden blant mange

husholdninger gjør dem sårbare for tap av inntekt eller dersom renten øker mer enn de har sett for seg.

Veksten i norsk økonomi har avtatt noe den siste tiden. Utviklingen i husholdningenes etterspørsel trakk veksten i fastlandsøkonomien ned i første halvår i år. Tallene for 3. kvartal kan se ut til å være litt svakere enn tidligere ventet. Etter en samlet vurdering anslås aktiviteten i fastlandsøkonomien å vokse med 2,0 prosent i år og 2,5 prosent til neste år. Veksten i inneværende år trekkes ned med 0,4 prosentenheter som følge av lavere produksjon av elektrisk kraft enn i 2012. Siden framleggelsen av Nasjonalbudsjettet 2014 er vekstanslaget for i år og neste år justert ned med ¼ prosentenheter.

Tabell 1.1 Hovedtall for norsk økonomi. Prosentvis volumendring fra året før

	Mrd kroner ¹			
	2012	2012	2013	2014
Privat konsum.....	1 175,0	3,0	2,0	2,4
Offentlig konsum.....	619,5	1,8	2,6	2,1
Bruttoinvesteringer i fast kapital	598,0	8,0	5,1	4,8
Herav: Oljeutvinning og rørtransport.....	171,8	14,5	9,0	7,5
Bedrifter i Fastlands-Norge	180,9	3,2	1,6	3,7
Boliger	139,8	7,4	5,0	3,0
Offentlig forvaltning	89,2	-0,6	5,9	4,8
Etterspørsel fra Fastlands-Norge ²	2 204,4	2,8	2,5	2,6
Ekspor.....	1 183,0	1,8	-1,6	3,3
Herav: Råolje og naturgass.....	604,4	0,9	-5,5	4,2
Tradisjonelle varer	310,3	2,6	0,1	2,5
Tjenester utenom olje og utenriks sjøfart.....	143,5	1,3	2,9	2,3
Import	798,8	2,4	3,2	3,8
Herav: Tradisjonelle varer	486,0	2,7	2,9	2,9
Bruttonasjonalprodukt	2 906,8	3,1	0,8	2,6
Herav: Fastlands-Norge.....	2 200,3	3,4	2,0	2,5
Fastlands-Norge ekskl. el-forsyning	2 148,9	3,1	2,4	2,5
Andre nøkkeltall:				
Sysselsetting, personer		2,2	1,1	1,0
Arbeidsledighetsrate, AKU (nivå)		3,2	3,5	3,6
Årslønnsvekst.....		4,0	3½	3½
Konsumprisindeksen (KPI).....		0,8	2,1	1,9
KPI-JAE.....		1,2	1,6	2,0
Råoljepris, kroner pr. fat ³		649	623	600
Driftsbalansen (pst. av BNP)		14,2	11,0	10,6
Bruttonasjonalinntekt, mrd. kroner		2 964	3 027	3 167
Tremåneders pengemarkedsrente, pst. ⁴		2,2	1,8	1,8
Konkurrensekursindeksen, årlig vekst i pst. ⁵		-1,6	2,4	3,6
BNP hos Norges handelspartnere		1,2	1,0	2,2

¹ Foreløpige nasjonalregnskapstall i løpende priser

² Utenom lagerendring

³ Løpende priser

⁴ Beregningsmessig forutsetning basert på terminpriser i oktober

⁵ Postivt tall angir svakere krone

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet



DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Faktaark

Nøkkeltall i budsjettet for 2014

Regjeringen vil føre en ansvarlig økonomisk politikk basert på handlingsregelen for bruk av oljeinntekter. Bruken av oljeinntekter skal vris i retning av investeringer i kunnskap, infrastruktur og vekstfremmende skattelettelser. Samtidig skal bruken av petroleumsinntekter det enkelte år tilpasses situasjonen i økonomien. Regjeringen vil legge til grunn et generasjonsperspektiv i den økonomiske politikken.

En økning i oljepengebruken opp til forventet fondsavkastning (4-prosentbanen) ville gitt en for sterk stimulans i økonomien. Det ville undergravet vekstevnen og stabiliteten i fastlandsøkonomien. Erfaringer fra både Norge og andre land viser at budsjettet kan bli kraftig og langvarig svekket ved et økonomisk tilbakeslag. For Norge er det også usikkerhet om utviklingen i fondet og dermed om rammen for bruk av oljeinntekter i årene framover.

Tilleggsproposisjonen innebærer at budsjettet for 2014 får følgende hovedtrekk:

- Et strukturelt, oljekorrigert budsjettunderskudd på 139 milliarder kroner, som er 15 milliarder 2014-kroner høyere enn i 2013. Underskuddet er knapt 56 milliarder kroner under forventet realavkastning av Statens pensjonsfond utland, og utgjør 2,9 prosent av anslått fondskapital ved inngangen til 2014.
- Målt ved endringen i det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet øker bruken av oljeinntekter tilsvarende 0,5 prosent av trend-BNP for Fastlands-Norge (den summariske budsjettindikatoren). Dette er litt mer enn i forslaget fra regjeringen Stoltenberg II, men er på linje med utviklingen for 2012 og 2013, slik tallene nå anslås. Tar vi hensyn til sammensetningen av budsjettets inntekts- og utgiftsposter, anslås forslaget til budsjett å virke litt mindre ekspansivt enn det den summariske budsjettindikatoren tilsier.
- En reell, underliggende vekst i statsbudsjettets utgifter på 2,4 prosent, eller om lag 25 milliarder kroner. Den nominelle utgiftsveksten anslås til 5,5 prosent.
- En reell vekst i kommunenes samlede inntekter fra 2013 til 2014 på 7,5 milliarder kroner, eller 1,9 prosent. Kommunenes frie inntekter øker reelt med knapt 5,5 milliarder kroner, tilsvarende 1,7 prosent. Veksten er i tråd med etablert praksis regnet i forhold til inntektsnivået i 2013 slik det ble anslått i Revidert nasjonalbudsjett 2013.

Tabell 1 Nøkkeltall for statsbudsjettet. Mrd. kroner, prosent og prosentpoeng

	Nasjonal- budsjettet		Anslag nå
	2014	Endring	
Strukturelt, oljekorrigert underskudd, mrd. kroner	135,1	3,9	139,0
Oljekorrigert underskudd, mrd. kroner	133,1	4,4	137,5
Forventet realavkastning (4%-banen), mrd. kroner	189,2	5,4	194,5
Avstand til 4%-banen, mrd. kroner	-54,0	-1,5	-55,5
Strukturelt, oljekorrigert underskudd i prosent av fondskapitalen	2,9	0,0	2,9
Budsjettimpuls, prosentenheter ¹	0,3	0,2	0,5
Reell, underliggende utgiftsvekst, prosent	2,5	-0,1	2,4
Overskudd i statsbudsjettet og Statens pensjonsfond, mrd. kroner	327,6	-3,1	324,6

¹ Endring i strukturelt, oljekorrigert underskudd som andel av trend-BNP for Fastlands-Norge.

Kilde: Finansdepartementet.



DET KONGELEGE
FINANSDEPARTEMENT

Faktaark

Arveavgiften fjernes fra 2014

Regjeringen vil fjerne arveavgiften med virkning for gaver og arv fra 2014.

Forslaget innebærer at det ikke skal svares arveavgift av gave som gis, og arv etter dødsfall som inntreffer, etter 31. desember 2013. Regjeringen mener det bør være likebehandling av alle dødsfall som har skjedd før arveavgiften avvikles. Gaver og arv etter dødsfall som er skjedd før 1. januar 2014 skal det svares arveavgift for etter gjeldende regler samt med satser som gjelder for 2013. Forslaget innebærer at arvingene skal svare arveavgift av arv etter dødsfall i 2013 eller i tidligere år uavhengig om dødsbo skiftes privat eller offentlig.

I dag er det som hovedregel verdien som er lagt til grunn ved arveavgiftsberegningen som danner skattemessig inngangsverdi for gjenstander som erverves ved arv og gave. Skattemessig inngangsverdi må fastsettes til bruk for blant annet gevinstberegning ved senere salg av det objektet som er mottatt tidligere som arv eller gave. Dersom arveavgiften fjernes, og mottaker fortsatt gis anledning til å fastsette en ny inngangsverdi (markedsverdi), vil det ikke bli noen beskatning av verdistigningen i arvelaters eller givers eiertid. Regjeringen foreslår derfor, som en konsekvens av avvikling av arveavgiften, at det som hovedregel skal gjelde et kontinuitetsprinsipp ved inntektsbeskatningen. Kontinuitet betyr at arving eller gavemottaker overtar arvelaters eller givers inngangsverdi på overførte gjenstander ved et senere gevinststoppgjør. Kontinuitetsprinsippet gjelder allerede for aksjer og andeler i deltakerlignende selskaper som overføres ved arv og gave. Regjeringens forslag innebærer at det blir like regler for ulike organisasjonsformer (med delvis unntak for landbrukssektoren) ved generasjonsskifte.

Kontinuitet innebærer at arving eller gavemottaker ikke lenger kan oppskrive skattemessig inngangsverdi og avskrivningsgrunnlag til markedsverdi, men må overta forgjengerens skattemessige stilling. Ved overføring av næringsvirksomhet må mottaker fortsette å avskrive på det samme avskrivningsgrunnlaget som arvelater eller giver hadde. Verdisting som en gjenstand eller virksomhet har hatt i arvelaters eller givers eiertid, vil bli skattepliktig for mottaker når denne selges, og verdinedgang vil være fradragsberettiget.

Regjeringen foreslår et unntak fra dette for bolig, fritidsbolig og alminnelig

gårdsbruk/skogbruk som arvelater eller giver kunne ha solgt skattefritt av arvelater eller giver. Unntak fra kontinuitet for bolig, fritidsbolig og alminnelig gårdsbruk som arvelater eller giver kunne solgt skattefritt på gave- eller dødsfallstidspunktet, medfører at inngangsverdien for slike boliger og fritidsboliger skal settes til markedsverdi på overføringstidspunktet. Alminnelig gårdsbruk og skogbruk kan bare selges skattefritt dersom salgsvederlaget ikke overstiger tre firedeler av eiendommens antatte salgsverdi. Det foreslås derfor at inngangsverdien maksimalt kan settes til denne verdien. For slike boliger, fritidsboliger og alminnelig gårdsbruk vil verdistigning i arvelaters eller givers eiertid blir fritatt for gevinstbeskatning. Eventuelle verdiendringer på boligen eller fritidsboligen i mottakerens egen eiertid kan derimot føre til skattepliktig gevinst eller fradragsberettiget tap på dennes hånd etter de alminnelige regler. Dersom mottakeren selv oppfylder vilkårene for skattefri realisasjon av slike eiendommer når vedkommende senere selger eiendommen, blir verdistigning også i mottakers egen eiertid fritatt fra gevinstskatt.

Forslaget om å fjerne arveavgiften fra 2014 og samtidig foreta nødvendige tilpasninger i inntektsskatten anslås samlet sett å redusere provenyet med 1 250 millioner kroner påløpt og 450 millioner kroner bokført i 2014, sammenlignet med Stoltenberg II-regjeringens forslag.

Faktaark

Begrensning av fradrag for renter til nærstående part

Regjeringen opprettholder i hovedsak Stoltenberg II- regjeringens forslag om å avskjære fradrag for rentekostnader som overstiger 30 prosent av selskapets resultat før skatt, renter og avskrivninger.

Store ulikheter i skatteregler mellom land gir flernasjonale konsern incentiver til å redusere skattbart overskudd gjennom lånefinansiering. Dette skjer ved at renter på lån til nærstående selskap føres til fradrag i Norge, mens de motsvarende renteinntektene beskattes lavt i utlandet. Slike skattetilpasninger uthuler skattegrunnlaget, og er en konkurranseulempe for selskaper som kun opererer i Norge, og dermed ikke har de samme mulighetene til å redusere selskapsskatten. De fleste OECD-land har allerede innført egne regler som begrenser rentefradrag i selskaper. Dette, kombinert med Norges relativt sett høye selskapsskattesats kan gjøre Norge til et attraktivt land å føre fradrag i. Regjeringen mener derfor at en ikke bør vente med å innføre begrensninger.

Forslaget går ut på at fradrag for rentekostnader som overstiger 30 prosent av en særskilt fastsatt resultatstørrelse, avskjæres. Det er bare fradrag for renter betalt til nærstående part (interne renter) som eventuelt begrenses. Med interne renter menes renter betalt til nærstående person, selskap eller innretning. For å anses som nærstående part, kreves eierskap eller kontroll med minst 50 prosent. Renter betalt til uavhengig part (eksterne renter) er ikke selv gjenstand for avskjæring, men kan fortrenge fradrag for interne renter.

Renter på gjeld til ikke-nærstående part som en nærstående part har stilt sikkerhet for, regnes etter forslaget som interne renter. Departementet vil imidlertid sende på høring et forslag om unntak i forskrift for visse typer lån med sikkerhetsstillelse fra nærstående part. Dette kan særlig gjelde lån med sikkerhetsstillelse fra selskap som låntakeren har en viss eierandel i, men også andre lån der aksjer mv. i låntakerselskapet er stilt som sikkerhet.

Regjeringen foreslår å heve terskelen for hvor store netto renter et selskap må ha for at de kan få begrenset fradraget, fra 3 til 5 millioner kroner. Denne lempingen reduserer provenyet med om lag 100 millioner kroner. Etter denne endringen anslås forslaget om å begrense rentefradraget å øke provenyet med om lag 2,45 milliarder kroner påløpt i 2014.

Se Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013-2014) punkt 7.1.

Utgitt av:
Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

<http://www.regjeringen.no/fin>
<http://www.statsbudsjettet.no>

Trykk:
Departementenes servicesenter - 11/2013